

XXV Aniversari de la Declaració Universal dels Drets de l'Home

El 10 de desembre de 1948 l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar i proclamar la **Declaració Universal dels Drets de l'Home**. Ara fa, per tant, 25 anys. Després d'aquest acte històric, l'Assemblea va recomanar a tots els estats membres que la Declaració fos divulgada, exposada, llegida i comentada, principalment en les escoles i altres establiments d'ensenyament». En el moment de celebrar —no pas amb gaire joia precisament— els 25 anys d'aquesta Declaració, veiem que no ha pas estat prou difosa i divulgada, doncs moltes persones no coneixen ni la seva existència. Però això, essent greu, no és pas el pitjor. Els drets aprovats i proclamats per les Nacions Unides, no només són poc divulgats, sinó que encara són moltes vegades violats, arreu del món, sovint de manera sistemàtica i persistent. Per a adonar-nos-en cal només que donem una ullada atenta i responsable al nostre voltant i a les planes dels diaris.

RONSANA vol contribuir a difondre aquesta Declaració, tot celebrant el XXV aniversari de la seva proclamació, publicant alguns dels articles que conté, tant dels anomenats drets civils i polítics (drets i llibertats fonamentals que configuren les societats democràtiques) com dels drets econòmics, social i culturals, sense els quals aquelles garanties democràtiques són inútils i sense sentit.

ALGUNS ARTICLES DE LA DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS DE L'HOME

ARTICLE 1.—Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i els cal mantenir-se entre ells amb esperit de fraternitat.

ARTICLE 2.—Qualsevol persona pot prevaler-se de tots els drets i de totes les llibertats que aquesta Declaració proclama, sense cap distinció de raça, de color, de sexe, de llengua, de religió, d'opinió política o d'altra mena, d'origen nacional o social, de fortuna, de naixement o de qualsevol altra classe.

ARTICLE 3.—Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seva persona.

ARTICLE 5.—Cap persona no serà sotmesa a tortura ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

ARTICLE 7.—Tothom és igual davant la llei i té dret d'obtenir-ne la mateixa protecció sense distincions. Tothom té dret a una mateixa protecció contra qualsevol discriminació que violi la present Declaració i contra tota provocació a una tal discriminació.

ARTICLE 9.—Ningú no pot ésser arrestat, detingut ni exiliat arbitràriament.

ARTICLE 10.—Tota persona té dret, en règim d'igualtat, que la seva causa sigui portada equitativament i imparcialment en un tribunal independent i imparcial, el qual decidirà tant sobre els seus drets i les seves obligacions com sobre el fonament de tota acusació adreçada contra ella en matèria penal.

ARTICLE 12.—Ningú no serà objecte d'intromissions arbitràries en la seva vida privada ni en la de la seva família, en el seu domicili ni en la seva correspondència, ni d'atemptats contra la seva fama i la reputació. Tota persona té dret a la protecció de la llei contra aquestes intromissions o aquests atemptats.

ARTICLE 13.—1. Tota persona té dret a circular i a escollir el seu lloc de residència a l'interior d'un Estat.

2. Tota persona té dret a abandonar qualsevol país, àdhuc el propi, i a retornar-hi.

ARTICLE 14.—1. En cas de persecució, tota persona té dret

a cercar asil i a beneficiar-se'n en d'altres països.

2. Aquest dret no podrà ésser invocat en cas de persecució basada realment en un crim de dret comú, o actes contraris als principis i fins de les Nacions Unides.

ARTICLE 18.—Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret comporta la llibertat de canviar de religió o de convicció i la de manifestar-les individualment o en comú, en públic i en privat, mitjançant l'ensenyament, la predicació, el culte i l'acompliment de ritus.

ARTICLE 19.—Tot individu té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; això comporta el dret a no ésser inquietat per causa de les opinions i el de cercar, rebre i difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà d'expressió i sense consideració de fronteres.

ARTICLE 20.—1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques.

2. Ningú no pot ésser obligat a pertànyer a una determinada associació.

ARTICLE 21.—1. Tothom té dret a prendre part en la direcció dels afers públics del seu país, sigui directament, sigui per mitjà de representants elegits lliurement.

2. Tota persona té dret a accedir a les funcions públiques del país en condicions d'igualtat.

3. La voluntat del poble és el fonament de l'autoritat dels poders públics; aquesta voluntat ha d'expressar-se mitjançant eleccions sinceres que cal celebrar periòdicament per sufragi universal igual i secret, o seguint qualsevol procediment equivalent que asseguri la llibertat del vot.

ARTICLE 23.—1. Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció del seu treball i a la protecció contra la vaga forçosa.

2. Tothom té dret, sense cap discriminació, a igual salari per igual treball.

3. Tothom que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria que asseguri per a ell i per a la seva família una existència conforme amb la dignitat humana, completada, si cal, amb els altres mitjans de protecció social.

4. Tota persona té dret, unint-se amb d'altres, a fundar sindicats i a afiliar-s'hi per a la defensa dels propis interessos.

ARTICLE 26.—1. Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta, si més no, en el grau elemental i fonamental. L'ensenyament elemental és obligatori. Cal que l'ensenyament tècnic i professional sigui generalitzat, i que s'obri a tothom l'accés als estudis superiors amb plena igualtat per a tots amb atenció al mèrit de cadascú.

ARTICLE 28.—Tota persona té dret que regni en el medi social i en l'internacional un ordre que permeti d'assolir amb plena eficàcia els drets i les llibertats enunciats en aquesta Declaració.